

Noen hovedresultater

Tre av fire på Internett i løpet av en dag

I 2009 var det 73 prosent av befolkningen i alderen 9-79 år som hadde brukt Internett en gjennomsnittsdag, en økning fra 71 prosent i 2008. Tiden vi bruker på Internett økte i samme periode fra 65 minutter til 73 minutter per dag. Delvis som et resultat av dette, har også andelen som bruker hjemme-PC økt, fra 59 prosent per dag i 2008 til 65 prosent i 2009.

Stabil TV-seing

80 prosent så på fjernsyn en gjennomsnittsdag i 2009, det samme som året før. Hver nordmann i alderen 9-79 år så i gjennomsnitt 2 timer og 28 minutter på fjernsyn per dag i 2009, 3 minutter mer enn året før. Andelen radiolyttere var 53 prosent per dag i 2009. Året før var andelen 54 prosent, en forskjell det ikke er grunnlag for å legge vekt på. Gjennomsnittlig tid til radiolytting var 1 time og 22 minutter per dag i 2009, 2 minutter mer enn året før.

Stadig færre leser papiraviser

Avisen er det mest leste trykte mediet. I 2009 var andelen lesere i befolkningen på 65 prosent per dag, medregnet søndager. I 2008 var andelen 68 prosent. I 1997 var andelen på 84 prosent, som viser at det har vært en betydelig nedgang de seinere åra. På mandag-torsdag var gjennomsnittlig leserandel per dag i 2009 på 68 prosent. Vi brukte i gjennomsnitt 25 minutter på å

lese papiraviser per dag i 2008, 2 minutter mindre enn året før. Ser vi derimot tilbake til 1996, har det vært en nedgang på 13 minutter, eller godt over 30 prosent.

Økende boklesing

Mens andelen som leste bok på fritida en gjennomsnittsdag var på 17 prosent i 1997, har den økt i de seinere åra. I 2009 var andelen på 27 prosent. Det ser altså ut til at nedgangen i boklesing som fant sted i første del av 1990-tallet, har stoppet opp, og at den nå er økende. I løpet av ei uke var det 46 prosent av befolkningen som leste bøker i 2009. I 1997 var andelen på 35 prosent.

Andelen som leser ukeblad, tidsskrift/fagblad og tegneserieblad en gjennomsnittsdag, har endret seg lite fra 2008 til 2009. 13 prosent leser ukeblad, 12 prosent leser tidsskrift/fagblad og 5 prosent leser tegneserieblad. I løpet av ei uke leser 33 prosent av befolkningen ukeblad, 42 prosent leser tidsskrift/fagblad, og 14 prosent leser tegneserieblad.

Synkende bruk av papirmedier

En sammenligning av 2009-tallene med tall fra 1991 viser at tid brukt til de trykte mediene under ett, har hatt en tydelig nedgang. I 1991 brukte vi i gjennomsnitt 70 minutter på å lese aviser, ukeblad, tegneserieblad, tidsskrift/fagblad og bøker en gjennomsnittsdag. I 2009 brukte vi 48 minutter.

Harddiskmottakeren har liten innvirkning på folks medievaner

Mellom 2008 og 2009 har det vært små endringer i bruken av video/DVD/harddiskopptaker, selv om bruk av harddiskmottaker har kommet med i statistikken. 13 prosent så på videobånd, DVD eller harddiskopptaker en gjennomsnittsdag i 2009, mot 12 prosent i 2008. Bruken av lydavspillingssystemer, slik som CD-er, lydkassetter, plater og MP3-spillere, har forandret seg lite. I 2008 var andelen brukere per dag på 42 prosent. I 2009 var andelen på 41 prosent.

Flere går på kino, særlig blant de eldre

73 prosent har vært på kino i løpet de siste tolv månedene i 2009. I 2008 var andelen på 70 prosent. 52 prosent hadde vært på kino siste år i 1992. I gjennomsnitt har hver nordmann vært på 3,6 kinoforestillinger i året. Det er særlig unge av begge kjønn som går på kino. I aldersgruppen 16-24 år har hele 93 prosent vært på kino de siste tolv månedene. Det er særlig blant de eldre at andelen kinogjengere har økt. I 1992 hadde 8 prosent i aldersgruppen 67-79 år vært på kino siste 12 måneder. I 2009 var andelen 42 prosent.

Liten økning i private telefon-samtaler

83 prosent hadde en privat telefonsamtale i løpet av en gjennomsnittsdag i 2009, mot 80 prosent i 2008. Vi hadde i gjennomsnitt 3,8 slike samtaler per dag i 2009, mot 3,7 året før. 74 prosent hadde privat samtale via mobiltelefonen i løpet av en dag i 2009. Dette var litt mer enn i 2008. 64 prosent sendte en privat tekstmelding (SMS) en gjennomsnittsdag i 2009. Det var også litt mer enn året før. Nordmenn sendte i gjennomsnitt 4,7 private tekstmeldinger via mobiltelefon per dag i 2009. Dette var det samme som året før.

Kvinner leser mest bøker, menn bruker Internett mest

Fjernsyn er det massemediet der bruken er jevnest fordelt i alle samfunnsgrupper. Også radio og aviser har høy dekning blant de fleste, men blir i mindre grad brukt blant de yngste aldersgruppene. Unge gutter og yngre voksne menn er de ivrigste hjemme-PC-brukerne og Internett-brukerne. Kvinnene er de som er mest opptatt av bøker. Kvinner er også mer opptatt av ukeblad enn menn, særlig eldre kvinner. Tegneserieblad er mest populært blant de yngste, særlig guttene, mens de unge er de mest typiske brukere av lydavspillingssystemer, slik som plater, kassetter, CD og MP3-spillere. Tidsskrift/fagblad leses helst av de voksne, flest menn. Andelen som bruker bøker, tidsskrift, hjemme-PC og Internett er større blant personer med høy utdanning enn blant de som har lavere utdanning.

Blant 20-24-åringer sender 92 prosent en tekstmelding per dag

7 prosent av befolkningen brukte elektroniske spill koblet til et fjernsynsapparat en gjennomsnittsdag i 2009. Blant gutter i alderen 9-15 år var andelen 31 prosent. Dette var noe mindre enn året før. I denne gruppen er det 57 prosent som bruker enten TV-spill eller PC-spill i løpet av en dag. Blant jenter i samme aldersgruppe er andelen 42 prosent. I aldersgruppen 20-24 år er det 91 prosent som har minst en mobiltelefonsamtale per dag, og 92 prosent sender en tekstmelding i løpet av dagen. 16-19-åringer sender i gjennomsnitt 12,3 tekstmeldinger per dag, mens 67-79-åringene sender 0,6 meldinger.

Mindre oppslutning om de store TV-kanalene

I 2009 hadde NRK fjernsynets kanal 1 en seeroppslutning på 43 prosent av befolkningen en gjennomsnittsdag. TV2 hadde en oppslutning på 41 prosent. Dette er noe

lavere enn året før. De mindre kanalene har holdt seg omtrent på samme nivå som året før. Det folk helst ser på i de store kanalene er nyhetsprogram. Fjernsynsseingen domineres ellers av tv-serier, underholdning, spillefilmer og sportsprogram. Det er liten forskjell mellom kjønnene når det gjelder valg av TV-program, men mennene ser mer på sportssendingene, og kvinner mer på serier og barneprogram. Mens de eldre helst ser nyheter og debatter, foretrekker barn og unge heller serier. Ved siden av nyheter er det lette magasinposter og annen underholdning, distriktsprogram og populærmusikk det høres mest på i radio.

Alle dager i uka bruker vi mer tid til fjernsyn enn til noe annet massemedium, men særlig gjelder det lørdag og søndag. Mens det i gjennomsnitt gikk med 2 timer og 9 minutter til fjernsynsseing per dag mandag til torsdag i 2009, gikk det med 3 timer og 6 minutter på søndagene. Mandag til torsdag brukte vi 1 time og 28 minutter på radiolytting, men bare 59 minutter på søndager.

39 prosent av nettbrukerne har besøkt et nettsamfunn en gjennomsnittsdag

De som bruker Internett bruker det mest til å sende eller motta e-post og til å lese nyheter i løpet av en dag, henholdsvis 62 og 67 prosent. Litt mer enn en av to leser nyheter fra papiravisenes nettsider. En av tre henter inn fakta eller bakgrunnsstoff. Omtrent like mange bruker Internett til banktjenester, bestiller varer, billetter eller lignende. 27 prosent har brukt Internett til å se på film, TV eller videoklipp. 14 prosent har spilt Internett-spill. 39 prosent har vært innom nettsamfunn som for eksempel MySpace og Facebook. Dette er en kraftig økning fra 2008, da andelen var 26 prosent. For øvrig var andelen 13 prosent i 2007.

Sju av ti har avisabonnement

70 prosent hadde abonnement på en eller flere aviser hjemme i 2009. I gruppen 20-24 år var andelen 35 prosent. Blant 67-79-åringene var andelen 90 prosent. Nordmenn abonnerer i gjennomsnitt på 1 avis, 0,5 blant 20-24-åringene og 1,4 blant menn i alderen 67-79 år.

Halve befolkningen har kabelanlegg for TV

Mens kun 5 prosent hadde privat parabolantenne i 1991, har andelen økt til 34 prosent i 2009. I spredtbygde strøk er det nå 64 prosent som har privat parabolantenne. På landsbasis har 51 prosent kabelanlegg for TV. I Oslo/Akershus er andelen på 74 prosent. 12 prosent benyttet seg av digitale bakkebaserte fjernsynssignaler. Gjennomsnittsnordmannen har 1,9 fjernsynsapparater og 2,1 PC-er hjemme.

Tre av ti har harddiskopptaker hjemme

Tilgangen til DVD-spiller i hjemmet var 86 prosent i 2009 og 29 prosent hadde harddiskopptaker hjemme. 58 prosent hadde MP3-spiller, mens 96 prosent hadde CD-spiller.

Åtte av ti har Internett via bredbånd

92 prosent hadde PC hjemme i 2009, andelen var 91 prosent i 2008. Tilgang til Internett hjemme har økt fra 85 prosent i 2008 til 91 prosent i 2009. Det har vært en betydelig økning i tilknytning til Internett via bredbånd i husholdningen, fra 72 prosent i 2008 til 82 prosent i 2009. Blant 16-19-åringene har 97 prosent Internett-tilgang via bredbånd hjemme i 2009. Blant kvinner i alderen 67-79 år har 38 prosent slik tilgang.

Kort om undersøkelsen

Mediebruksundersøkelsen 2009, som publikasjonen er basert på, er en intervjuundersøkelse gjennomført blant et landsomfattende utvalg på 1 780 personer i alderen 9 til 79 år. 64,2 prosent av dem som ble trukket ut til undersøkelsen deltok. Intervjuene er fordelt på alle ukedager og på fire perioder av året; mars, juni, september og desember. Hoveddelen av intervjuene er gjennomført i løpet av de tre første ukene i hver av disse månedene. Svarene i undersøkelsen gir dermed et bilde av daglig mediebruk i gjennomsnitt over året. Spørsmålene om mediebruk gjelder dagen før intervjuet fant sted. For hvert massemedium intervjuobjektene hadde brukt, ble det stilt oppfølgings-spørsmål om hvor lang tid som ble brukt på mediet og nærmere hva slags bok som ble lest denne dagen, hvilke fjernsynskanaler som ble sett på og så videre. Flere detaljer om undersøkelsen finnes i vedlegg 1.

Noen kjennemerker brukt i publikasjonen**Utdanning (16-79 år)**

Utdanningsnivå er beregnet på grunnlag av opplysninger om samlet allmennutdanning og yrkesutdanning. Grupperingen bygger på Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk (Standarder for norsk statistikk nr. 7). Utdanning er beregnet for aldersgruppen 16-79 år.

Fra og med 2005 er følgende inndeling brukt:

Ungdomsskole: Utdanning med samlet varighet 7-9 år.

Videregående skole: Utdanning med samlet varighet 10-12 år.

Universitet/høgskole, kort: Utdanning med samlet varighet 13-16 år.

Universitet/høgskole, lang: Utdanning med samlet varighet mer enn 16 år.

I tidligere års utdanningsfordeling som er gjengitt i denne publikasjonen, omfatter «Universitet/høgskole, kort» samlet utdanning på 13-14 år. For «Universitet/høgskole, lang» er samlet utdanning minst 15 år.

Yrkesstatus (16-79 år)

Grupperingen av yrker bygger på Standard for yrkesklassifisering (NOS C 521).

Yrkesgruppe 1: Administrative ledere og politikere

Yrkesgruppe 2: Akademiske yrker

Yrkesgruppe 3: Yrker med kortere høgskole- og universitetsutdanning og teknikere

Yrkesgruppe 4: Kontor- og kundeserviceyrker

Yrkesgruppe 5: Salgs-, service- og omsorgsyrker

Yrkesgruppe 6: Yrker innenfor jordbruk, skogbruk og fiske

Yrkesgruppe 7: Håndverkere o.l.

Yrkesgruppe 8: Prosess- og maskinoperatører og transportarbeidere o.l.

Yrkesgruppe 9: Yrker uten krav til utdanning

I yrkesgruppe 0: Militære yrker og uoppgitte, plasseres Menige i yrkesgruppe 9,

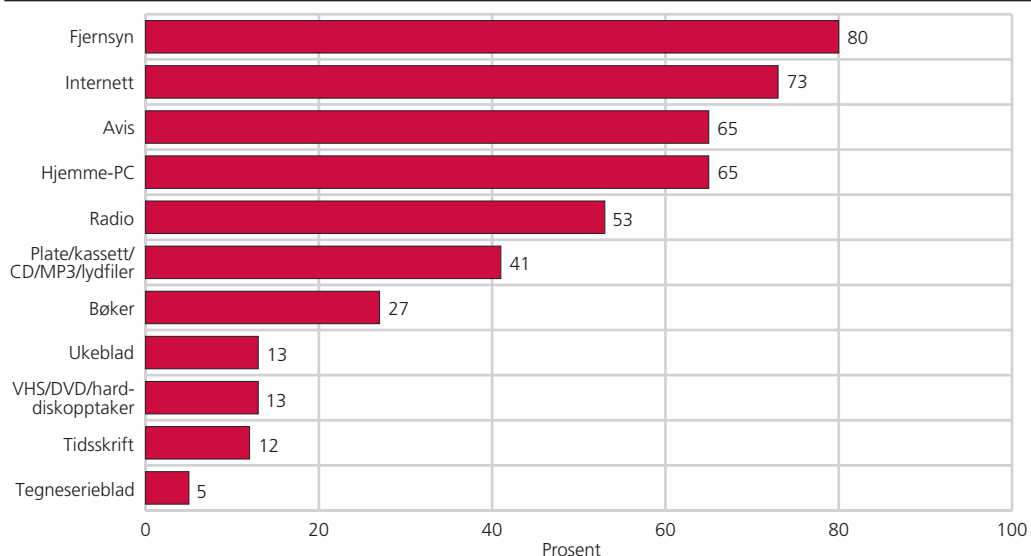
Befal 1 plasseres i yrkesgruppe 3 og Befal 2 plasseres i yrkesgruppe 1-2 .

Grupperingen bygger ellers på Standard for inndeling etter sosioøkonomisk status (Standard for norsk statistikk nr. 5). Yrkesstatus er beregnet for aldersgruppen 16-79 år.

Tettbygd/spredtbygd

Som tettbygd strøk regnes hussamlinger med minst 200 hjemmehørende personer der husene normalt ikke ligger mer enn 50 meter fra hverandre.

Figur 1. **Andel som har brukt ulike massemedier en gjennomsnittsdag, 2009. Prosent**

Figur 2. **Tid brukt til ulike massemedier en gjennomsnittsdag, 2009. Minutter**

